

Kandidati pod sjenkom sumnje

Vodstvo četiri značajne političke partije koje učestvuju na predstojećim izborima ne vidi ništa čudno u činjenici da podržavaju kandidate koji se sumnjiče za ozbiljna djela korupcije u javnim ustanovama.

Predstavnici Hrvatske Demokratske Zajednice BiH (HDZ BiH), Stranke Demokratske Akcije (SDA), Hrvatske Demokratske Zajednice 1990 (HDZ 1990) i Stranke za Bosnu i Hercegovinu (SBiH) tvrde da je svako nevin, dok sud ne utvrdi njegovu krivicu.

Tako se i moglo desiti da se devet političara bez problema ponovo nađu na listi kandidata za predstojeće izbore, iako se spominju u izvještaju o široko rasprostranjenim malverzacijama u vladi Srednjobosanskog kantona (SBK) koji je 2003. godine sačinila Financijska policija Federacije BiH (FBiH). Stranački lideri smatraju da se građani tokom predizborne kampanje ne bi trebali opterećivati prijavama za korupciju.

Anto Spajić, predsjednik Kluba poslanika HDZ-a u Parlamentu FBiH, omalovažio je važnost saznanja do kojih je došla Financijska policija. 'Nije točno da je krivična prijava...bila je kontrola...Jeste li vi pravnik? Za šta krivična prijava? Za 350 KM (na ime putnih naloga)? Nemojte sa mnom razgovarati o tim temama. Razgovarate sa čovjekom koji je poznat.'

Od devet kandidata, njih pet su se kandidovali ispred HDZ-a. Mirko Batinić i Josip Kvasina su kandidati za Skupštinu SBK, Tončo Bavrka za Parlament FBiH, dok su Rudo Vidović i Zdenko Antunović kandidati za Parlament BiH.

Božo Ljubić, predsjednik HDZ-a 1990 za Slavicu Josipović, kandidata za federalni Parlament i Rudu Vidovića, kandidata za državni Parlament, kaže: 'To su vrlo ugledni, časni ljudi. Dama i gospodin.' Dodao je kako nije upoznat sa krivičnim prijavama protiv svojih kandidata.

Remzija Kadrić, predsjednik Suda časti S BiH, kaže da kandidati, pa tako ni njihov kandidat za federalni Parlament, Zahid Mustajbegović, nisu dužni obavještavati stranku niti javnost o krivičnim prijavama protiv njih.

‘Djelujemo u situaciju kada dobijemo presudu suda da je neko proglašen krivim. U slučaju da presuda postane pravosnažnom, onda bi stranka poduzimala neke konsekvence, odnosno, pokrenuo bi se disciplinski postupak protiv takvih kandidata’, pojašnjava Kadrić.

Amir Zukić, generalni sekretar SDA također tvrdi da nikada nije čuo za prijavu protiv Asima Mekića, koji je jedan od ovogodišnjih aduta ove stranke za Skupštinu SBK.

Prema njegovim riječima, u periodu od 2000. do 2002. godine kandidati SDA su se suočili sa pravom lavinom napada.

‘Protiv više od 3.000 kandidata je u tom periodu podneseno, što krivičnih prijava, što optužnica’, kaže Zukić. ‘800 takvih prijava je odbačeno od općinskih do vrhovnih sudova’, objašnjava Zukić i dodaje kako je ostalih 2.200 prijava u različitim fazama sudskog postupka.

‘Pustite pravosudnim organima da odrade svoj dio posla’, kaže Zukić i dodaje. ‘Građani, odnosno, birači će prepoznati na izborima da li je taj neko zloupotrijebio položaj i lično se obogatio.’

U većini evropskih zemalja političari su obavezni da birače i javnost obavijeste o svom imovinskom stanju kroz imovinske kartone. No, to u BiH nije tako. Česta je pojava da kandidati ne podnose imovinski karton, jer se to ne provjerava niti neprijavljanje povlači sankcije.

‘Kod nas, niti se to provjerava, niti postoji sankcionisanje u slučaju davanja lažnih podataka’, kaže Srđan Blagovčanin iz bh. ogranka Transparency International, nevladine organizacije koja ima za cilj povećanje odgovornosti državne vlasti i

suzbijanja korupcije. 'To se, naravno, u velikoj mjeri zloupotrebljava', kaže Blagovčanin.

Za razliku od BiH, Josip Leko, šef Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa u Republici Hrvatskoj (RH) tvrdi kako su političari obavezni da na početku, tokom i na kraju mandata dostavljaju Povjerenstvu svoje imovinske kartone.

'Da ne bi čekali kraj mandata građani imaju pravo znati šta se događa sa imovinom', objašnjava Leko.

Ovo Povjerenstvo ne provjerava istinitost navoda o imovini dužnosnika, ali ih objavljuje na svojoj internet stranici, gdje ih građani mogu vidjeti i prokomentarisati.

'Građani ulaze na naše web stranice. Oni najbolje znaju je li to istinito jer su susjedi i poznanici sa političarima pa se onda javljaju telefonom ili pišu predstavke i tako se te korekcije i događaju', kaže Leko.